

yra darbdavio lygmeniu veikianti profesinė sąjunga, kurios nariais yra daugiau kaip 1/3 visų darbdavio darbuotojų, darbo taryba nesudaroma.

DARBO TARYBA TURI TEISĘ:

► Dalyvauti informavimo, konsultavimo ir kitose procedūrose, kuriomis darbuotojai ir jų atstovai įtraukiami į darbdavio sprendimų priėmimą;

► Gauti iš darbdavio ir iš valstybės, savivaldybių institucijų ir įstaigų informaciją, reikalingą savo funkcijoms atlikti;

► Teikti darbdaviui pasiūlymus dėl ekonominių, socialinių ir darbo klausimų, aktualių darbuotojams darbdavio sprendimų, darbo teisės normų įgyvendinimo;

► Inicijuoti kolektyvinį darbo ginčą dėl teisės, jeigu darbdavys nevykdo darbo teisės normų reikalavimų ar darbo tarybos ir darbdavio susitarimų;

► Esant būtinybei aptarti svarbius darbdavio darbuotojų ekonominius, socialinius ir darbo klausimus, sušaukti visuotinį darbdavio ar darbovietės darbuotojų susirinkimą (konferenciją).

DARBUOTOJŲ PATIKĖTINIS

► Jeigu vidutinis darbdavio darbuotojų skaičius yra mažiau kaip dvidešimt, darbuotojų atstovavimo teises gali įgyvendinti jų išrinktas darbuotojų patikėtinis, renkamas trejiems metams visuotiniame darbdavio darbuotojų susirinkime. Darbuotojo patikėtinis turi tokias pat teises, pareigas ir garantijas kaip ir darbo taryba bei jos nariai.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa
www.esf.lt

DAUGIAU INFORMACIJOS
WWW.SOCIALOGAS.LT

SOCIALINĖ PARTNERYSTĖ IR DARBUOTOJŲ TEISIŲ GYNIMAS

DARBUOTOJŲ ATSTOVAVIMAS

► Darbuotojų atstovavimas reiškia darbuotojų teisių ir interesų gynimą ir atstovavimą jiems santykiuose su kitomis socialinės partnerystės šalimis darbo ginčus nagrinėjančiose ir socialinės partnerystės institucijose. Taip pat teisių ir pareigų darbuotojams sukūrimą ir keitimą ar kitokį dalyvavimą, nustatant darbuotojų darbo, socialines ir ekonomines teises ir pareigas.

► Darbuotojai dėl pagalbos ginant darbo teises ir darbo teisės normų saugomus interesus, turi teisę kreiptis ir į profesinę sąjungą, ir darbo tarybą, ir į darbuotojų patikėtinį.

Teisės normų vykdymą kontroliuoja ir jų pažeidimų prevenciją vykdo Valstybinė darbo inspekcija ir kitos institucijos.

DARBO GINČŲ KOMISIJOS

► Jei darbuotojas mano, kad jo darbo teisės yra pažeidžiamos, jis gali inicijuoti individualų darbo ginčą darbo ginčų komisijai (toliau – DGK) prie Valstybinės darbo inspekcijos teritorinio skyriaus, kurio teritorijoje yra darbuotojo darbovietė. Tai padaryti galima raštu ar elektroniniu paštu (pasirašyti elektroniniu parašu) pateikus prašymą.

► DGK yra privalomas ikiteisminis organas, nagrinėjantis darbo ginčus dėl teisės (išskyrus įstatymo išimtis).

► Darbo ginčą nagrinėjančią komisiją sudaro VDI atstovas, darbdavių bei darbuotojų organizacijų atstovai. Taip užtikrinamas proceso nešališkumas, objektyvumas ir skaidrumas.

► DGK darbo ginčai dėl teisės nagrinėjami **ne-mokamai** ir ginčo šalių patirtos bylinėjimosi **išlaidos nepriteisiamos**.

► Komisija privalo darbo ginčą išspręsti per vieną mėnesį nuo prašymo priėmimo. Atskirais atvejais šis terminas gali būti pratęstas dar vienam mėnesiui.

DGK TURI TEISĘ:

► Įpareigoti kitą šalį atkurti dėl darbo teisės normų ar abipusių susitarimų nevykdymo ar netinkamo vykdymo pažeistas teises.

► Įpareigoti atlyginti padarytą turtinę ar neturtinę žalą. Taip pat ir baudas ar delspinigius.

► Nutraukti arba pakeisti teisinius santykius.

► Įpareigoti atlikti kitus įstatymuose ar darbo teisės normose nustatytus veiksmus.

PROFESINĖS SĄJUNGOS IR ATSTOVAVIMAS

► Profesinės sąjungos Darbo kodekso ir kitų įstatymų nustatytais atvejais kolektyviai atstovauja savo nariams. Profesinės sąjungos įstatymų nustatyta tvarka teisminėse arba administracinėse procedūrose gali atstovauti ir trečiųjų šalių piliečiams.

► Profesinės sąjungos taip pat individualiai gina savo narius ir jiems atstovauja individualiuose darbo santykiuose.

PROFESINĖS SĄJUNGOS TURI TEISĘ:

► Kontroliuoti, kaip darbdavys laikosi ir vykdo su jų atstovaujama darbuotojų teisėmis ir interesais susijusius darbo, ekonominius ir socialinius įstatymus, kolektyvines sutartis ir susitarimus.

Profesinės sąjungos informaciją dėl su darbiniais santykiais susijusių pažeidimų ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pažeidimo padarymo arba sužinojimo apie pažeidimo padarymą momento perduoda Valstybinės darbo inspekcijos teritoriniam skyriui.

► Reikalauti iš darbdavio panaikinti jo sprendimus, kurie pažeidžia LR įstatymų numatytas darbo, ekonomines bei socialines profesinių sąjungų narių teises.

► Siūlyti traukti atsakomybėn pareigūnus, kurie pažeidžia darbo įstatymus, neuztikrina saugių darbo sąlygų, nevykdo kolektyvinės sutarties ar kitokių tarpusavio susitarimų.

Kolektyvinės derybos, kolektyvinių sutarčių sudarymas ir kolektyvinių darbo ginčų dėl interesų inicijavimas yra išimtinė profesinių sąjungų teisė.

DARBO TARYBA

► Darbo taryba darbdavio iniciatyva sudaroma, kai vidutinis darbdavio darbuotojų skaičius yra dvidešimt ir daugiau darbuotojų. Jeigu darbovietėje